

Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica

Centre Bit Raiguer
Carrer Sellaers 25 - 07300 Inca - Mallorca
T. +34 971 887 014 - F. +34 971 887 001
www.cbpaee.org - info@cbpaee.org

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura i Pesca

Editat pel Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica

III Fira Ecològica de Lluçmajor

Del 30 de setembre a l'1 d'octubre

Aquesta fira s'està convertint en tot un referent pel consumidor i simpatitzant del producte ecològic. Ben consolidada i amb activitats paral·leles, l'assistència per part vostra és imprescindible. Els inscrits interessats en exposar els vostres productes contactau amb les nostres oficines el més aviat possible.

VII CONGRÉS D'AGRICULTURA I ALIMENTACIÓ ECOLÒGIQUES

Gestió sostenible de l'aigua i la qualitat agroalimentària

III Congrés Iberoamericà d'Agroecologia

Del 18 al 23 de setembre de 2006

SARAGOSSA

No volem ser repetitius ni recurrents, però a aquest temps i a aquesta hora pareix que sols podem parlar d'un tema, la calor. A part de quatre brusques molt localitzades que va fer la segona quinzena de juliol, deixant poca aigua, hi ha una sequera grossa. Sobretot les zones que són seques per sí mateixes, com Campos, Lluçmajor, i que van sembrar tard, han tingut collites limitades.

Com ja sabreu molts el passat dia 30 de juny es va tancar l'ajuda pel foment de l'agricultura i ramaderia ecològica. Aquesta subvenció havia estat oberta cinc anys seguits i ha estat important alhora d'elevat el nombre d'inscrits i superfície dedicada a l'agricultura ecològica arreu de les Illes Balears. De fet, la superfície s'ha quadruplicat de llavors ençà, essent els cultius amb més representació les pastures, el cereal i els fruiters de secà. Encara que tots els cultius han pujat, és normal que el percentatge d'alguns com l'horta o cítrics continuï sent reduït. També han pujat els cultius de vinya i d'olivera.

En canvi, l'únic cultiu que no arranca és el dedicat a fruiters de reguiu, a la producció seriosa de melicotons, fruita, albercocs, cireres, pomes, peres, fruita d'aquí i, perquè no, fruita introduïda recentment, com l'advocat, kiwi o mango. El motiu són les plagues que assetgen constantment aquesta fruita; la mosca de la fruita o el corc de la

Recomanacions tècniques.

poma, i les exigències en clima i sòl d'algunes espècies.

Molts dels que viuen a foravila o que hi tenen una relació més o manco directa arriben a tastar fruita de tot temps de petites plantacions casolanes. Corralles, tanques darrera les cases, fins i tot jardins, contenen amb unes quantes espècies de fruiters.

Però és una llàstima que aquest producte no arribi a les grans cadenes comercials, a l'abast de la majoria del consumidor. De tothom és conegut que la fruita poc tractada, d'arbres ben fets i cuidats, presenta una qualitat sorprenentment agradable. La fruita ecològica és molt reclamada, i gran part dels consumidors estan disposats a pagar l'elevat preu que, ara mateix, ha de dur.

Ara bé, com més productors, més eines de control apareixeran, la superfície augmentarà i, consegüentment, els preus baixaran sense alterar la rendibilitat dels cultius, ja que aquests de cada vegada seran més barats.

Aquestes darreres setmanes ens ha caigut a les mans el llibret "Els arbres fruiters de castes mallorquines", editat pel GAE l'any 1993. Aquesta modesta publicació fou la primera en tractar d'establir unes línies d'uniformitat dins el gran ventall de races de fruiters i, per tant, suposa un referent per a un futur estudi amb més detall.

La veritat, emperò, és que la catalogació i recerca s'hauria de

començar de bell nou. La intenció era crear un viver d'arbres que pogués abastir als pagesos que volguessin emprar aquestes races, dispersant-les per tota la illa. Als dos anys es va decidir repartir els exemplars entre els socis, es van cedir uns quants al Jardí Botànic de Sóller i es van vendre els restants. D'això ara ja fa 10 anys. Els arbres es tornen trobar escampats per llocs incerts, molts d'ells són morts i només una minoria estan catalogats. D'algunes races ja es sospita que són irrecuperables i d'altres il·localitzables. Al viver hi havia castes autòctones de prunera, melicotoner, cirerer, pomera i perera; donades les dificultats pràctiques per tirar envant una tasca similar de forma totalment altruista, s'entén que no es pogués ampliar a altres cultius com vinya, cítrics, garrover, ametller, etc, així com per a cereals, lleguminoses i hortalissa.

Cítrics

Amb el setembre arriba el moment de col·locar les trampes pel control de la mosca de la fruita, *Ceratitis capitata*. La tècnica de captura massiva funciona com un sistema de prevenció, per tant les trampes s'han de col·locar amb antelació a l'aparició de la mosca. S'ha de posar un mínim de 50 trampes per hectàrea (1 trampa cada 8 arbres), encara que l'ideal és col·locar el màxim de trampes que es pugui.

Propietats agronòmiques dels alls

L'all és una alternativa natural contra plagues com àcars, mosca blanca, poi, etc. Les seves arrels eviten la podridura i l'aparició de malalties fúngiques. Actua com a repel·lent, per protegir gra o llavors guardades, etc. Es fan tractaments

Avui en dia contam amb el PRAIB (Patronat de races autòctones de les Illes Balears) i amb l'Associació per al Foment i la Conservació de Varietats Vegetals Locals, les quals actualment exerceixen una posició de catàleg i mínim manteniment de patrimoni genètic, encara que malauradament no poden assolir tasques de recerca i multiplicació. Sabuda és la importància de mantenir les nostres races (no per ser nostres, sinó per ser les més avesades al nostre entorn i presentar alta rendibilitat) i el perill (agronòmic i cultural) de l'introducció d'altres més internacionals que obliguen a reconfigurar el model illenc i suposen l'abandonament d'una agricultura respectuosa i sana. Això ja és un fet, algunes races no es poden recuperar.

L'atraient pot ser proteïna hidrolitzada, que s'ha de renovar cada 15 dies, o pot ser de tipus sintètic, els parxes de putrescina, trimetilamina i acetat amònic, conegut com Tri-Pack. Aquests darrers duren 1'5 mesos. En aquest cas heu de posar ¼ de litre d'aigua amb unes gotes de detergent. De forma periòdica s'ha d'anar renovant l'aigua de retenció, ja que s'embruta molt.

tant en horticultura i fruticultura; aquests s'han de fer a l'horabaixa. Les aspersions s'han de dirigir a la zona afectada (brots per poi, envers de fulles per mosca blanca, ous). Tenir en compte que el tractament no és curatiu, sinó preventiu. Si la preparació es fa amb alls ecològics

ens evitem la possibilitat que aquests estiguin irradiats per a que no germinin amb el que perden gran part de la seva vitalitat.

HORTALISSA

Les darreres setmanes de juliol i la primera quinzena d'agost sol coincidir amb la època de l'any de més calor i de menys precipitacions. També coincideix amb el moment més reconfortant de l'hort, les collites de solanàcees i cucurbitàcees. Podem realitzar una darrera sembra de tomàtiguers tardanes tipus "muchamiel". Després de la Verge d'Agost (15/08) el calor tendeix a minvar, i es quan podem comença una bona temporada per a la sembra de les diferents cols. El mes de setembre es dels més difícils de predir, ens podem trobar amb una tardor avançada o un estiu que s'allarga. Lo que es cert es que els dies s'acursen i les nits solen refrescar, per la qual cosa observarem que baixa ritme de creixement de les nostres plantes. Podem començar a sembrar els adobs en verd per a incorporar-los a la primavera, abans de cultius exigents com les solanàcees. Setembre és un bon mes per a treure els fems d'animal i començar a compostar-lo.

Agost: Atenent al calendari biodinàmic, els millors dies per plantar son del 1/08 fins al 05/08 i del 19/08 al 1/09

Trasplantes: Tomàtiga tardana, col milan, borratxó, col-flors, lombarda, col i nap, col i rave, bròquils, col de Brussel·les, bledes, lletugues, espinacs, porro, ceba.

Depenent de quin tipus de plaga es té en remull més o manco temps. També existeixen preparats comercials.

Sembra directa: Pastanaga, nap, berro, canònigs, ràvec, ravenet, remolatxa.

Setembre: Els millors dies per plantar son del 17/09 fins al 8/07 i del 22/07 al 31/07

Trasplantament: Maduixes (per divisió de mata o sembra de fills), ceba, continuem trasplantant la família de les cols, porro, espinac, lletuga, bleda,

Sembra directa: Pastanaga, naps, mongeta, faves, remolatxa, rave, ravenets, remolatxa, pèsols, fonoll

Sanitat dels nostres cultius

Cuques aèries en tomàtiga i pebre: són difícils de controlar per que ràpidament entren al fruit. Control: *Bacillus thuringiensis var. kusrtaki*, oli de neem i sofre.

Broncejat de la tomàtiga: produït per l'àcar *Aculops lycopersici*. Amb elevades temperatures augmenta la seva població i pot ocasionar la pèrdua de les fulles i que les tomàtignes quedin planxades pel sol.

Planxat de melons, síndria, carabassa i altres fruits: El control de la cenrada, mildiu i aranya vermella es molt important, ja que al produir la pèrdua de fulles deixa els fruits exposats al sol provocant el típic planxat que deprecia la seva comercialització. En melons, síndria i carabasses intentaren arraonar baix les fulles els fruits que han quedat descoberts.

Suscripció gratuïta al butlletí del CBPAE

Nom i llinatges: _____
Adreça: _____
CP, Població i Illa: _____
Adreça electrònica: _____
Telèfon: _____